

הצליחה הייתה הבקעה אסטרטגית, תודעתית ומדינית

דברי ראש הממשלה מר אריאל שרון, בנושא הצליחה - בטקס במרקלין הכנסת, לציון 30 שנה למלחמת יום הכיפורים

(כ"ה בתשרי תשס"ד, 21 באוקטובר 2003)

ראש הממשלה מר אריאל שרון

המהלך שיוציא את האויב משיווי משקלו ויעביר לידנו את היוזמה ואת היתרון המכריע בשדה-הקרב.

את הצליחה, לפני ביצועה ואף זמן-מה אחרי תחילתה, ליוו ספקות ופקפוקים וחששות גדולים, שעלי להודות כי אני לא הייתי שותף להם. לא התעלמתי אף לרגע מן הקשיים ומן הסיכונים שהיו כרוכים בביצוע הצליחה, אך גם לא הגזמתי בהם. במלחמה, מן ההכרח ליטול סיכונים מחושבים, והמעז - מנצח. לא הקלתי ראש אז, ואינני ממעיט גם כעת, בכובד החששות שהובעו בדרכי פיקוד אחרים. ביניהם ממיטב המפקדים של צה"ל.

אני, שהייתי עם הכוחות הקדמיים בשטח, לא איבדתי לרגע את ביטחוני המלא ביכולתו של צה"ל להעביר את היוזמה לידי ולנצח. ואכן ניצחנו.

הצליחה, כמובן, איננה הישגו הפרטי של איש מאיתנו. היא הישגם של הלוחמים בכל עוצבות צה"ל. רוח הלוחמים ומורשת צה"ל הן, בסופו של דבר, שהעבירו את הלחימה אל עומק שטחו של האויב והביאו את המלחמה אל סף ההכרעה. כמי שהייתה לו הזכות הגדולה לפקד על חיילי צה"ל במלחמות ישראל ולראותם בגדולתם בעתות מבחן וסער ובנתיבי האש והדם - אני חש את גודלם של חוב-הכבוד והכרת-התודה שהעם חב לחייליו. אני נזכר בשורה החותמת שיר של אלתרמן מימי מלחמת השחרור:

"לפניכם האומה, על ספו של הדרור
משתחוה ובוכה. הבינוה".

בתש"ח - כבמלחמת יום הכיפורים וכהיום - צה"ל, צבא-העם, וחייליו נושאים על שכמם את ביטחונה של ישראל. אהבת העם ותודתו נתנו להם מעומק הלב.

המעמד הזה כאן בכנסת ישראל מוקדש להם, לחיילי צה"ל, בהצדעה ובהוקרה רבה.

שלושים שנה חלפו, וקולות המלחמה שפרצה פתאום בין מוסף למנחת כיפור, כרעם בצהרי היום, מוסיפים להדהד בזיכרון הדור, בזיכרון האומה. מן ההלם והשבר של ראשית המלחמה, מפילת המעוזים ופריצת הקו הנואשים, הרמה בגולן, התעלה צה"ל בגבורת חייליו אל נצחוננו הגדול באחרית המלחמה. שמונה עשר ימי הלחימה היו ימיהם של הלוחמים. ימים של אש, של אומץ, של מסירות-נפש, של הקרבה ושל דם. חלליה הרבים של המערכה הכבדה שילמו את המחיר היקר מכל, ומשפחותיהם השכולות נושאות את יגונן מאז בכאב אצור. רבים עוד יותר היו הפצועים שחלקם נותרו נכים, וצלוקת המלחמה חתומות בגופם. גם מי שחזרו משדות הקרב בלא פגע לקחו איתם משם צריבת זיכרון כואבת אשר לעד לא תימחה.

נזכור היום את הלוחמים שהושיעו את ישראל. נוקיר את קורבנם הטהור של הנופלים ונאמץ בלב אוהב את משפחותיהם. צללי מלחמת יום הכיפורים עודם אתנו. הם יארכו עד ערוב היום, עד חלוף הדור. ואנחנו, אחים לנשק, לעולם לא נשכח.

התבקשתי לייחד את דברי בטקס הזה לעניין הצליחה. הרבה מאד נכתב ונאמר בנושא זה, במיוחד בשבועות האחרונים, ומבעד לשיטפון המילים ולערפל הזמן נותרה אמת היסטורית אחת צלולה וחקוקה, בלתי ניתנת לערעור: **צליחת התעלה הייתה המהלך המכריע ששינה את פני המלחמה.** בלעדיה הייתה מלחמת יום הכיפורים עלולה להסתיים במפלה של צה"ל או באי-ניצחון שכמוהו כמפלה, לפחות בכל הנוגע לחזית המצרית. הצליחה מנעה את האפשרות הזאת, והציבה את צה"ל ואת מדינת ישראל, בסיימה של המלחמה, בעמדת ניצחון בקילומטר המאה-ואחד מקהיר.

מן העמדה הזאת, שהושגה בזכות הצליחה, ובזכות ההתקשרות על ביצועה, חרף התנאים הקשים, החל המסע שסופו חתימת חוזה השלום בין ישראל ומצרים. הצליחה הייתה על כן לא רק מהלך צבאי שהפך את המערכה על פניה, כי אם **הבקעה אסטרטגית, תודעתית ומדינית**, בעלת תוצאות גלובליות ומרחיקות-לכת.

מצרים נחלצה בעור שיניה מתבוסה צבאית מוחלטת רק בזכות התערבות מעצמתית ולחץ של הממשל האמריקני על ישראל. מעמדה והשפעתה של ארצות הברית באזור התחזקו לאין ערוך, לעומת הנסיגה שחלה במעמדה והשפעתה של ברית המועצות. ההנהגה המצרית הפיקה את הלקח, והדבר מצא את ביטויו בשינוי האוריינטציה הבינלאומית של מצרים ובנכונות ליישב את הסכסוך עם ישראל בדרכי שלום.

חיילי אוגדתי, הראשונים שחצו בליל החמישה עשר-ששה עשר באוקטובר בסירות גומי ואחריהן ברפסודות נושאות טנקים את פס המים, לא ידעו עדיין כי הם עושים היסטוריה. עקבתי אחריהם בבטחה, ובגאווה דרוכה. לא היה לי שום ספק כי משימתם תבוצע עד תום. חשתי בעליל כי זו שעת המפנה שתוביל את צה"ל אל הניצחון וכי זהו